

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA KIELCE
z dnia 2019 r.

w sprawie zmiany uchwały Rady Miasta Kielce w sprawie uchwalenia Programu współpracy Miasta Kielce z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami na rok 2019

Na podstawie art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450, z późn. zm.¹) i art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994, z późn. zm.²) uchwała się, co następuje:

§ 1. W Programie współpracy Miasta Kielce z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami na rok 2019, stanowiącym załącznik do uchwały Nr II/31/2018 Rady Miasta Kielce z dnia 30 listopada 2018 r. w sprawie uchwalenia Programu współpracy Miasta Kielce z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami na rok 2019, wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 2 w ust. 2 w pkt 17 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 18-21 w brzmieniu:
 - „18) wypracowanie projektu Wieloletniego Programu Współpracy Miasta Kielce z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami na lata 2020-2024;
 - 19) przygotowanie do wdrożenia internetowego systemu składania i oceny wniosków o powierzenie zadań oraz składania sprawozdań z ich wykonania;
 - 20) organizacji dorocznego miejskiego kongresu organizacji obywatelskich;
 - 21) przygotowanie do utworzenia funduszu wkładów własnych.”;
- 2) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami odbywa się w formach określonych w art. 5 ust. 2 Ustawy, a w szczególności:

 - 1) w ramach współpracy finansowej – zlecenie realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym i innym podmiotom na zasadach określonych w Ustawie, w tym poprzez:
 - a) powierzenie zadań,
 - b) wspieranie zadań z wymogiem wkładu finansowego albo osobowego
 - c) regranting,
 - d) pozakonkursowy tryb powierzenia zadań;
 - 2) w ramach współpracy pozafinansowej:
 - a) wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności,
 - b) konsultowanie projektów aktów normatywnych dotyczących sfery zadań publicznych, o której mowa w art. 4 Ustawy z Miejską Radą Działalności Pożytku Publicznego,
 - c) udział przedstawicieli organizacji pozarządowych w pracach komisji konkursowych do opiniowania ofert składanych w otwartych konkursach ofert,
 - d) obejmowanie patronatem władz Miasta przedsięwzięć i inicjatyw realizowanych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty,
 - e) prowadzenie działalności edukacyjnej i doradczej związanej z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych i innych podmiotów,
 - f) udzielanie rekomendacji wnioskującym o to organizacjom pozarządowym i innym podmiotom w zakresie podejmowanej współpracy z Miastem,
 - g) prowadzenie na stronie głównej Urzędu zakładki „Organizacje pozarządowe”, udostępnianie jej treści na stronie <http://idea.kielce.eu> oraz umożliwianie organizacjom pozarządowym i innym podmiotom zamieszczania tam własnych ogłoszeń,

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 650, 723 i 1365.

² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1000, 1349 i 1432.

- h) podjęcie dalszych działań w kierunku utworzenia Centrum Kieleckich Organizacji Pozarządowych,
- g) działalność: Miejskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Kielcach, innych rad społecznych o charakterze doradczo – opiniotwórczym oraz wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym.”;
- 3) w § 6 w pkt 7 i 8 odpowiednio kropkę i średnik zastępuje się przecinkami i dodaje się pkt 9-13 w brzmieniu:
- „9) promocji i organizacji wolontariatu,
 - 10) działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów,
 - 11) edukacji i wychowania oraz działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży,
 - 12) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym,
 - 13) porządku i bezpieczeństwa publicznego.”;
- 4) w § 8 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
- „3. Projekty zarządzeń określających szczegółowe warunki konkursów ofert są przedkładane do zaopiniowania Miejskiej Radzie Działalności Pożytku Publicznego.”;
- 5) w § 12:po ust. 13 dodaje się ust. 13a w brzmieniu:
- „13a. Komisja może dokonać oceny wniosków z użyciem elektronicznego narzędzia do oceny wniosków.”.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Kielce.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miasta Kielce

Kamil Suchański

UZASADNIENIE

Uchwała przygotowana jest w oparciu o rekomendacje Kieleckiego Forum Organizacji Pozarządowych oraz najlepsze praktyki współpracy organizacji pozarządowych i jednostek administracji publicznej z całego kraju. Uchwała została skonsultowana z Miejską Radą Działalności Pożytku Publicznego oraz radcami prawnymi Urzędu Miasta. Zmiany nie generują dodatkowych kosztów.

Wszystkie zapisy funkcjonują w Programach Współpracy w wielu miastach, a wprowadzenie ich do Programu da impuls do rozwoju aktywności obywatelskiej w Kielcach. Uchwała ma na celu podwyższenie standardów współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, pełniejszą realizację zasady subsydiarności, większą transparentność zlecania zadań publicznych i skuteczniejsze realizowanie zadań gminy.

Wieloletni Program Współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami to dokument, który funkcjonuje w dziesiątkach miast i gmin w Polsce, pozwala na zaplanowanie wieloletniej perspektywy współpracy, wypracowanie i osiągnięcie długoterminowych celów. III Sektor w Kielcach wymaga impulsu do rozwoju i przestrzeni do współpracy. Program stanie się narzędziem do zaplanowania systemowego rozwoju sektora, a proces jego tworzenia sposobem integracji i aktywizacji organizacji pozarządowych.

Powołanie Centrum Organizacji Pozarządowych. Organizacje pozarządowe starają się o utworzenie Centrum przez ostatnie 2 lata. W tej dziedzinie współpracują z biurem organizacji pozarządowych Urzędu Miasta w Kielcach. Odbyły się wizyty studyjne wspólnie z pracownikami urzędu w różnych miastach Polski, gdzie takie centra funkcjonują. Centrum to swego rodzaju inkubator organizacji pozarządowych – jednostki tego typu działają w dziesiątkach miejsc w całej Polsce.

Elektroniczny system składania, oceny i sprawozdawania z realizacji zadań zleconych. Do Urzędu Miasta w Kielcach w 2017 roku wpłynęło prawie 280 wniosków w ramach konkursów ofert. Wnioski, załączniki i sprawozdania składane są w formie papierowej. Woj. Świętokrzyskie jest jednym z dwóch w Polsce gdzie ani jedna gmina nie wdrożyła internetowego narzędzia składania, oceny i sprawozdawania się z zadań publicznych. Popularny generator Witkac używany jest w zdecydowanej większości miast wojewódzkich oraz mniejszych miastach takich jak Radom, Hajnówka czy Oborniki ale także m.in. w Ministerstwie Sprawiedliwości. System jest tani (roczne użycie w dla Kielc zostało wycenione na 11 000zł), a wprowadza szereg udogodnień i oszczędności m.in.

- ułatwia składanie ofert (generowanie budżetu, załączniki w formie elektronicznej)
- umożliwiała łatwiejszą i tańszą ocenę ofert – dzięki systemowi online członkowie komisji konkursowych ze strony organizacji pozarządowych będą mogli oceniać wnioski w czasie wolnym od pracy bez konieczności brania wolnego dnia w pracy w celu przyścia do urzędu (praca bez wynagrodzenia w czasie pracy uniemożliwiała praktycznie udział przedstawicieli sektora w ocenie wniosków, który wymagany jest prawnie).

- ułatwia składanie i ocenę sprawozdań – system poprzez generator sprawozdań ułatwi rozliczanie projektów i znacznie skróci czas pracy sprawdzających dokument (poprzez generator budżetu w którym często popełniane są błędy, system sprawdzania kwalifikowania wydatkowania środków etc..).

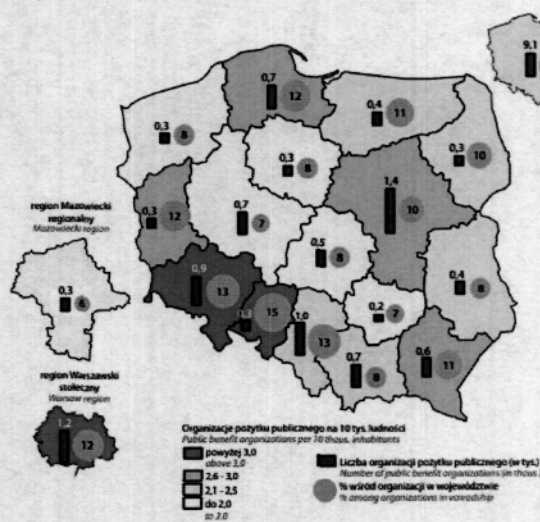
Fundusz wkładów własnych pozwala dofinansować projekt, na którego realizację organizacja pozarządowa otrzymała środki ze źródeł zewnętrznych. Tego typu fundusze działają w wielu województwa w Polsce, niestety nie były praktykowane w Kielcach – sprawia to że organizacje z Kielc mają o wiele mniejszą możliwość pozyskania środków ze źródeł ogólnokrajowych niż inne podmioty, a przez to zmniejsza absorbcję środków przez nasz region.

Organizacja dorocznego miejskiego kongresu organizacji obywatelskich. W Kielcach nie organizowane są żadne doroczne spotkania organizacji pozarządowych – wzorem innych miast i regionów warto organizować takie wydarzenie. Zapewni to większą integrację organizacji, wymianę doświadczeń i dobrych praktyk, a przez to ich skuteczniejsze działanie na rzecz miasta.

Wprowadzenie „osobowych” wkładów własnych. Proponowana zmiana wprowadza prawdziwie partnerskie relacje Urząd Miasta – organizacje pozarządowe, aktywizuje je i usprawnia system przekazywania dotacji na realizację zadań. Należy odejść od wymogów finansowych wkładów własnych i dać możliwość organizacjom wyboru czy wkład własny przedstawiony jest w formie finansowej czy osobowym. Doświadczenia innych miast i regionów pokazują, że wkłady własne w formie osobowej aktywizują organizacje. Kielce są jedynym miastem wojewódzkim, które wymaga takich wkładów we wszystkich konkursach w których wspierane są zadania publiczne.

Poniższe mapy pokazują liczbę organizacji OPP na 10 tysięcy mieszkańców (dane GUS). Jak widać jest ona wśród najniższych w kraju.

Mapa 3. Organizacje pożytku publicznego według województw i regionów w 2016 r.
Map 3. Public benefit organizations by voivodships and regions in 2016

Miasto	Wskaźnik	Pozycja w rankingu
Rzeszów	61,68	1
Warszawa	59,38	2
Poznań	55,09	3
Zielona Góra	54,88	4
Sopot	54,68	5
Przemyśl	51,55	6
Żory	51,28	7
Dąbrowa Górnicza	50,87	8
Biała Podlaska	48,27	9
Katowice	47,45	10
Świnoujście	46,05	11
Lublin	45,61	12
Skierniewice	45,35	13
Kraków	44,61	14
Jaworzno	42,87	15
Toruń	42,43	16
Konin	41,40	17
Jelenia Góra	38,80	18
Kielce	38,62	19

Jak widać, Kielce i region świętokrzyskie pozostaje na końcu zestawień aktywności organizacji pozarządowych. Poniżej znajduje się tabela pokazująca wymogi dotyczące wkładu własnego wymagane w konkursach w miastach wojewódzkich (opracowanie własne na potrzeby tego listu). Po wnikliwej analizie kilkudziesięciu konkursów w całym kraju widać, że oprócz Warszawy (w której pojawiają się konkursy z koniecznym wkładem finansowym, ale są też takie z wkładem osobowym) tylko Kielce nie pozwalają na uznawanie wkładu osobowego za wkład własny do realizacji zadania.

Województwo	Stolica	Czy wymagany jest tylko wkład finansowy?	Rozwiązania dot. wkładu własnego
dolnośląskie	Wrocław	NIE	Wkład osobowy lub rzeczowy – bez wkładu finansowego
opolskie	Opole	NIE	Wkład osobowy i rzeczowy jako wkłady niefinansowe nie wchodzi w strukturę kosztów zadania publicznego powierzonego lub realizowanego w formie wsparcia.
kujawsko-pomorskie	Toruń	NIE	Wkład osobowy, rzeczowy lub finansowy
lubelskie	Lublin	NIE	Tylko wkład osobowy lub rzeczowy
lubuskie	Zielona Góra	NIE	Wkład finansowy lub osobowy
łódzkie	Łódź	NIE	Wkład własny może mieć charakter finansowy i niefinansowy.

			<ul style="list-style-type: none"> – środki finansowe – nie mniej niż 80% wkładu własnego, – środki niefinansowe – wkład rzeczowy i/lub wkład osobowy w postaci pracy wolontariuszy i pracy społecznej członków organizacji – nie więcej niż 20% całości wkładu własnego.
małopolskie	Kraków	NIE	Wkład finansowy 3% oraz wkład osobowy, lub zamiennie.
mazowieckie	Warszawa	TAK	Wkład własny finansowy jest wymagany.
podkarpackie	Rzeszów	NIE	Nie we wszystkich konkursach wymagany wkład finansowy, tam gdzie jest finansowy może być w 80% zastąpiony osobowym.
podlaskie	Białystok	NIE	W niektórych konkursach można łączyć wkład osobowy i finansowy.
pomorskie	Gdańsk	NIE	Możliwy wkład rzeczowy i osobowy oraz wymóg 1% wkładu finansowego (nie we wszystkich konkursach).
śląskie	Katowice	NIE	Wymagany wkład osobowy. W niektórych konkursach także wkład finansowy ale nie określa się minimalnej wysokości wkładu własnego finansowego ani procentowego jego udziału w kosztach całkowitych zadania.
warmińsko-mazurskie	Olsztyn	NIE	Wkłady własne nie są wymagane
wielkopolskie	Poznań	NIE	Wkład finansowy nieobowiązkowy – może być osobowy.
zachodniopomorskie	Szczecin	NIE	za wkład własny przyjmuje się środki finansowe oraz wkład osobowy (w tym praca członków i wolontariuszy). Wymagany jest wkład finansowy własny oraz/lub pozyskany z innych źródeł w wysokości minimum 5% kwoty przyznanej dotacji.

Warto także przytoczyć cytat z najnowszego rządowego opracowania dotyczącego sytuacji Trzeciego Sektora w Polsce opracowany przez Narodowy Instytut Wolności:

„Organy administracji publicznej w zlecaniu zadań nadużywają jednocześnie ustawowego trybu wspierania, ograniczając do minimum tryb powierzania zadań publicznych. W trybie wspierania jest mowa o dofinansowaniu działań organizacji, co oznacza, że musi mieć ona własne zasoby na współfinansowanie tych zadań. Teoretycznie organizacje dysponują dużą swobodą w zakresie wyboru sposobu realizacji poszczególnych zadań, ale praktyka pokazuje jednak, że podmioty zlecające (głównie samorzady) wymagają od organizacji wkładu własnego, pozostawiając sobie równocześnie pełną kontrolę nad jej działaniami. Powoduje to sytuację, w której organizacje są de facto zmuszane współfinansować realizację zadań publicznych (dofinansowywać realizację zadań własnych samorządów), co jest odwróconą zasadą pomocniczości i swoistą patologią.

Powszechne stosowanie trybu wspierania i wymóg współfinansowania przez organizacje sprawiają, że wiele spośród nich nie jest w stanie stawać do innych konkursów grantowych (np. z funduszy unijnych), gdzie wymagany jest wkład własny. Konieczne są więc zmiany na rzecz budowy równowagi w skali stosowania trybu wspierania i trybu powierzania zadań przez administrację publiczną.

Władze na wszystkich szczeblach od gminy po rządowy odchodzą od wkładów finansowych (m.in. rządowy program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich czy konkursy w Urzędzie Marszałkowskim woj. Świętokrzyskiego). Rozumiejąc jednak, że Urząd Miasta nie chce rezygnować całkowicie z wkładów własnych podjęliśmy decyzję o zmianie zapisu i wprowadzeniu konieczności wymogu wkładu własnego finansowego albo osobowego. Taki zapis realizowany jest w większości miasta (tabela powyżej) i znalazł się w ostatecznej wersji proponowanej uchwały.

Regranting to procedura pozwalająca przekazać organizację konkursu na realizację zadań publicznych organizacji pozarządowej i praktykowana jest w coraz większej ilości miejsc w Polsce. Regranting wspiera rozwój III Sektora, pozwala na lepszą współpracę pomiędzy organizacjami. W roku 2019 warto przeprowadzić pierwszą pilotażową procedurę regrantingu lub merytoryczne przygotowanie do regrantingu w 2020 roku.

Kolejne punkty zwiększają udział **organizacji pozarządowych w procedurze oceny wniosków oraz umożliwia wdrażanie systemu internetowego składania i oceny**. Zmiany zwiększają udział organizacji pozarządowych oraz Miejskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, a także umożliwiają wprowadzenia elektronicznego systemu oceny ofert.

